

LABORE ET ZELO

Професійна відповідальність правника

Обсяг: 4 кредити ЄКТС

Семестр: осінній Рік: 2021-2022

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я: Геєць Ірина Віталіївна

Контакти

Е-mail: hiv80@ukr.net, тел.: (097) 7961022

Робоче місце

Кафедра політології, права та філософії (ауд. 301 «Гоголівського корпусу»)

Години консультацій

Вівторок: 13:30 – 14:50

Опис курсу

Мета дисципліни - формувати висококваліфікованих спеціалістів в галузі права, які володітимуть глибокими знаннями виникнення розвитку і функціонування права; будуть професійно підготовлені до умов сучасного суспільно-економічного розвитку, вимог ринкової економіки, здатних активно працювати в установах, підприємствах, державних органах та міжнародних організаціях.

Очікувані результати навчання з дисципліни

соціально-гуманітарна ерудованість:

Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

дослідницькі навички:

Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

комунікація:

Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій:

Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

правозастосування:

Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Мета навчання

Після успішного закінчення курсу студенти будуть мати такі основні *компетентності*:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год.) та практичних занять (24 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (80 год.). Викладач проводитиме консультації та аналіз виконання індивідуальних дослідницьких завдань.

Оскільки деякі форми навчального проекту надсилаються через Інтернет, то здобувачам вищої освіти потрібно мати доступ до електронної пошти.

Організація навчання

Обсяг	Тема
Розділ 1. Правнича професія: глобальний та національний контекст	
10 годин	<i>1. Соціальне призначення правничої професії</i>
10 годин	<i>2. Цінності правничої професії</i>
10 годин	<i>3. Доступ до правничої професії</i>
10 годин	<i>4. Самоврядність правничої професії</i>
10 годин	<i>5. Міжнародні та європейські стандарти правничої професії</i>
10 годин	<i>6. Професійна етика в правничій професії</i>
Розділ 2. Професійна відповідальність правника: праксеологічний контекст	
15 годин	<i>7. Професійна відповідальність судді</i>
15 годин	<i>8. Професійна відповідальність адвоката</i>
15 годин	<i>9. Професійна відповідальність прокурора</i>
15 годин	<i>10. Професійна відповідальність нотаріуса</i>

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
60	Практичне заняття: 12 занять по 5 балів максимум (12*5=60);
10	Навчальний проект
30	Контроль за розділами (бліц-опитування / тести / модульна контрольна робота): - розділ 1 – 15 балів максимум; - розділ 2 – 15 балів максимум.
100	Разом

Література для вивчення дисципліни

Основна література:

- Бангалорські принципи поведінки суддів: схвал. Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27.07.2006. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j67
- Бевзюк І.М., Гвоздик О.І., Горзов А.П. Основи професійної етики та поведінки прокурора: навчальний посібник. Київ : Національна академія прокуратури України, 2017. 184 с.
- Городовенко В. Деякі аспекти діяльності органів суддівського самоврядування у сфері запобігання корупції в судовій системі України. Право України. 2017. № 1. С. 28 – 36.
- Європейська хартія про закон «Про статус суддів». від 10.07.1998. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_236
- Європейський кодекс нотаріальної етики. Електронний ресурс. - Режим доступу <https://npu.ua/wp-content/uploads/2018/01/Європейський-кодекс-нотаріальної-етики.pdf>
- Європейський статут судді: прийнятий Європейською асоціацією суддів від 1993. URL: <https://vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelik-dokumentiv/evrop-statussuddi.doc>
- Європейські інструкції з питань етики та поведінки прокурорів (Будапештські принципи, ухвалені Конференцією генеральних прокурорів країн – членів Ради Європи у 2005 році). URL: <https://rm.coe.int/conference-of-prosecutors-general-of-europe-6thsession-organised-by-t/16807204b5>
- Іваницький С.О. Теоретичні основи організації адвокатури в Україні: принципи та система: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2017. 568 с.
- Керівні принципи ООН щодо ролі прокурорів, прийняті на Восьмому конгресі ООН у 1990 році. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_859
- Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку, прийнятий 34-ю сесією Генеральної Асамблеї ООН 17 грудня 1979 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_282
- Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури [Електронний ресурс]. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17>
- Кодекс суддівської етики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://court.gov.ua/userfiles/Kodex%20sud%20etiki\(1\).pdf](http://court.gov.ua/userfiles/Kodex%20sud%20etiki(1).pdf).
- Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: Конвенція від 04.11.1950. Дата оновлення: 02.10.2013. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004
- Михайлина Т.В. Нравственные начала деятельности юриста. Деонтологическая характеристика основных видов юридических профессий: научно-практические рекомендации. – Винница: ЦОП Документ Принт, 2017. 36 с.
- Монреальська універсальна декларація про незалежність правосуддя/ URL: <https://vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelikdokumentiv/monreal-universal-declar.doc>
- Основні принципи щодо незалежності судових органів: схвал. резолюціями Генеральної Асамблеї ООН від 29.11.1985 та 13.12.1985. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_201
- Правила адвокатської етики. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://vkdka.org/pravil->

advokatskoji-etiki.

18. Правила професійної етики нотаріусів. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0424-13>.
19. Журавльов Д.В., Коротюк О.В., Чижмарь К.І. Правова охорона нотаріальної таємниці : монографія. Київ : ОВК, 2017. 190 с.
20. Про роль прокуратури в системі кримінального судочинства: Рекомендація R (2000) 19 Комітету міністрів – держав-членів Ради Європи від 6 жовтня 2000 року. URL: <https://goo.gl/dmMey9>
21. Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні». URL: <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>
22. Рекомендації щодо ефективного впровадження Основних принципів незалежності судових органів: схвал. резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 15.12.1989. URL: http://www.fair.org.ua/content/library_doc/EU_Standarts_book_web.pdf
23. Рекомендація CM/Res (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам – членам відносно суддів: незалежність, ефективність та обов'язки: ухвал. Комітетом Міністрів Ради Європи від 17.11.2010. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a38
24. Хвоцинський О. Місії вільної юридичної професії в суспільствах, які перебувають у трансформації. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://uba.ua/ukr/news/4956/>
25. Чернобай А. Морально-етичні вимоги до позаслужбової поведінки прокурора як елемент професійної етики та поведінки прокурора. Публічне право. 2017. № 2. С. 219 – 226.

Додаткова література:

1. Grajzl P., Murrell P. (2006). Lawyers and politicians: The impact of organized legal professions on institutional reforms. Springer Science+Business Media, LLC. – Режим доступу: <http://econserver.umd.edu/~murrell/articles/LawyersAndPoliticians.pdf>.
2. Griffin, Leslie C. (1998). The Relevance of Religion to a Lawyer's Work: Legal Ethics. Scholarly Works. – Las Vegas, 724 p. – Режим доступу: <http://scholars.law.unlv.edu/facpub/724>.
3. Бангалорські принципи поведінки суддів: схвал. Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27.07.2006. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j67
4. Європейська хартія про закон «Про статус суддів». від 10.07.1998. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_236
5. Європейський статут судді: прийнятий Європейською асоціацією суддів від 1993. URL: <https://vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelikdokumentiv/evrop-status-suddi.doc>
6. Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: Конвенція від 04.11.1950. Дата оновлення: 02.10.2013. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004
7. Монреальська універсальна декларація про незалежність правосуддя/ URL: <https://vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelik-dokumentiv/monrealuniversal-declar.doc>
8. Основні принципи щодо незалежності судових органів: схвал. резолюціями Генеральної Асамблеї ООН від 29.11.1985 та 13.12.1985. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_201
9. Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні». URL: <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт: Законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index/>
2. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законотворча діяльність Верховної Ради України: Законопроекти: Пошук за реквізитами. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2.
3. Президент України: офіційне інтернет-представництво: Офіційні документи. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/>.
4. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України: Нормативно-правова база: База документів: Пошук документів за реквізитами. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search>.

5. Офіційний вісник України : Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України. URL: <http://ovu.com.ua/>.
6. Мега-НаУ: професійна юридична система: НаУ-Online: Нормативно-правові документи. URL: <http://zakon.nau.ua/>.
7. Ліга:Закон : правовий портал : он-лайн сервіси: Законодавство URL: <http://www.ligazakon.ua/>
8. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: www.reyestr.court.gov.ua

Бібліотечно-бібліографічні ресурси

1. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія. URL: <http://ials.sas.ac.uk/library/eservice/elibrary.htm>
2. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua>
3. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: <http://www.library.ukma.edu.ua>
4. Національна академія внутрішніх справ. URL: <http://www.naiou.kiev.ua>
5. Національна бібліотека Білорусі. URL: <http://www.nlb.by/portal/page/portal/index?lang=ru>
6. Національна бібліотека Німеччини. URL: http://www.dnb.de/DE/Home/home_node.html
7. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
8. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <http://www.nplu.org>
9. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>
10. Центр політико-правових реформ. URL: <http://pravo.org.ua>
11. Юридична бібліотека Школи права Єльського університету. URL: <http://library.law.yale.edu>

Політика курсу

Відвідування та / або участь є важливим компонентом курсу. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися дистанційно – можна узгодити графік навчання на основі навчальної платформи УНІКОМ.

Запізнення. Студент, який запізнився на заняття, може бути допущений в аудиторію тільки з дозволу викладача. У разі запізнення, послідовність дій має бути такою: постукати, неквапливо відкрити двері, привітатися, вибачитися за запізнення, пояснити причину запізнення і попросити дозволу про допуск до заняття. Якщо причина є поважною, швидше за все такий допуск буде отримано. У разі допуску студента до заняття, слід швидко та тихо зайняти будь-яке вільне місце в аудиторії, і при цьому не розмовляти та не заважати іншим студентам.

Академічна заборгованість. Крайньою межею здачі навчального проекту є три дні до дати заліку/екзамену. Після цієї дати завдання приймаються, але оцінюються лише у випадку перескладання заліку/екзамену.

Перескладання питань семінарських занять можливе лише один раз на тиждень, який передує заліку тільки за умови отримання негативної оцінки, якщо студент не міг з'явитися на заняття у зв'язку з хворобою чи у зв'язку з іншою поважною причиною, що має бути підтверджено відповідним документом (довідка з лікувального закладу, заява на ім'я декана про причину та строк відсутності на заняттях тощо). Дозвіл на пропуск занять з причин, що завчасно відомі і є поважними, студент може отримати, подавши необхідну заяву в деканат.

Перескладання заліку/екзамену відбувається за графіком, визначеним деканатом. Переоцінка з метою підвищення позитивної оцінки не допускається, за винятком відсутності на заняттях у зв'язку з поважною причиною, про що йшлося вище.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/vzoh>). Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності за чинними нормативними документами.

Мобільні пристрої на занятті використовуються тільки з дозволу викладача з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати Правилам внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/acvdy>) університету, а також принципам і правилам поведінки, визначеним у Етичному кодексі НДУ ім. М. Гоголя (<http://surl.li/vzng>).

Вітається активність здобувача із планування освітнього процесу та участь у формальній та неформальній освіті.